

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar
om ändring 1 § lagen om studiestöd samt lagen om studiestöd för
högskolestuderande**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att de krav på medborgarskap som är en förutsättning för beviljande av studiestöd förenhetligas för studerande vid högskolor och inom andra skolformer. Fr.o.m. 1 juli 1992 har kravet på finskt medborgarskap för erhållande av studiestöd slopats för högskolestuderandenas del. Nu föreslås att kravet på finskt medborgarskap för erhållande av studiestöd slopas i lagen också då

det gäller andra studerande än högskolestuderande. Samtidigt föreslås att det ges befullmäktigande att utfärda närmare stadganden i frågan genom förordning.

Lagändringarna hänger samman med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) ikraftträdande.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 1993.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Enligt lagen om studiestöd (28/72) är en förutsättning för att studiestöd skall kunna beviljas att den studerande är finsk medborgare. Studiestöd kan på det sätt som stadgas genom förordning också beviljas finsk medborgare som studerar utomlands och utlänning som studerar i Finland. Enligt 7 § förordningen om studiestöd (287/72) kan finsk medborgare beviljas studiestöd för studier utomlands förutsatt att vistelsen utomlands är tillfällig. En utländsk medborgare kan alltså inte få stöd för studier i annat land än Finland. En utlänning som studerar i Finland kan beviljas studiestöd om han är stadigvarande bosatt i Finland och har vistats här mer än två år. Om den studerandes föräldrar bor i Finland eller han är gift med en finsk medborgare eller om det finns andra särskilda skäl kan stöd beviljas också studerande som bott kortare tid i landet.

Enligt 1 § lagen om studiestöd för högsko-

lestuderande (111/92) beviljas studiestöd enligt denna lag till den som bedriver högskolestudier och är stadigvarande bosatt i Finland. Enligt 2 § 2 mom. nämnda lag beviljas studiestöd för studier utomlands om de motsvarar studier som understöds i Finland eller ingår i en examen som skall avläggas här.

Artikel 28 i EES-avtalet säkrar arbetskraftens fria rörlighet mellan EG:s medlemsstater och EFTA-staterna. Avtalets bestämmelse kompletteras av EG-rådets förordning (EEG) av den 15 oktober 1968 nr 1612/68 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen. Enligt avtalet skall arbetstagare som kommer till Finland från andra EES-stater och de barn de har att försörja garanteras samma rättigheter i fråga om socialskyddet som landets egna medborgare. Denna princip om socialskyddet täcker enligt den tolkning som omfattats även det utbildningsstöd och de sociala förmåner i samband med studier som samhället erbjuder.

I EES-avtalet ses rätten till studiestöd och andra studiesociala förmåner som en social

förmån för arbetstagaren och hans familj. Rätten till finansiering av studierna bestäms ur denna synvinkel på två sätt:

1) En arbetstagare är berättigad att i det land där han arbetar få stöd för sina studier enligt stadgandena i landet, om det kan påvisas att studierna har nära samband med arbetstagarens arbete eller arbetsområde.

2) En arbetstagares barn är berättigade till studiestöd och andra sociala förmåner i samband med studier i det land där arbetstagaren arbetar förutsatt att de anses höra till den familj som arbetstagaren skall försörja.

Ovannämnda tolkning av utbildningsstödet som social förmån för arbetstagaren och hans familj har t.ex. omfattats av EG-domstol i ett beslut i februari 1992. Enligt beslutet ålades Nederländerna att betala stöd för en italiensk gästarbetares dotters studier trots att dottern återvände till Italien för att studera. Enligt domstolen skall det finansiella stödet för studierna betraktas som en social förmån för gästarbetaren i den mening förordningen nr 1612/68 (EEG) avser, då arbetstagaren fortsättningsvis har hand om sitt barns underhåll. Om möjligheterna att få stöd inte är begränsade för landets egna medborgare då det gäller studielandet kan någon begränsning inte heller gälla för medborgare i andra EG-länder.

Lagen om studiestöd för högskolestuderande uppfyller EES-avtalets villkor i fråga om medborgarskap. Enligt lagen får också utlänningar studiestöd om de anses vara stadigvarande bosatta i Finland. Lagen om studiestöd, som gäller studiestödet för andra studerande än högskolestuderande, bör däremot ändras till denna del.

Med anledning av detta föreslås att från 1 § 1 mom. lagen om studiestöd stryks hänvisningarna till finskt medborgarskap och studier bedrivna i Finland. Enligt förslaget skall stöd beviljas den som bedriver studier efter grundskolan i läroanstalter som är underställda offentlig tillsyn och är stadigvarande bosatt i

Finland. Efter ändringen kan även andra än finska medborgare beviljas stöd också för studier utomlands.

Då det gäller studiestödet gör verkställandet av ändringarna möjligt att ge arbetstagare från EES-stater och de barn de har att försörja samma rättigheter i fråga om socialskyddet som det egna landets medborgare.

I praktiken är det nödvändigt att definiera när en person anses vara stadigvarande bosatt i Finland och hur och på vilka villkor studier utomlands understöds. Det föreslås att det i lagen ges ett sådant befullmäktigande.

I lagen om studiestöd för högskolestuderande ingår inga närmare stadganden om när en person anses vara stadigvarande bosatt i Finland eller hur studier utomlands understöds.

1 och 2 §§ lagen om studiestöd för högskolestuderande föreslås ändras på ett motsvarande sätt som lagen om studiestöd.

Avsikten är att en lika behandling av finska medborgare och medborgare i EES-staterna tryggas.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Den föreslagna ändringen uppskattas inte medföra ökade utgifter för studiestödet.

3. Ärendets beredning

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag.

4. Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 1 § lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § lagen den 14 januari 1972 om studiestöd (28/72), sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 14 februari 1992 (112/91) som följer:

1 §

Den som bedriver studier efter grundskolan vid läroanstalter som är underställda offentlig insyn och är fast bosatt i Finland beviljas på ansökan studiestöd enligt denna lag. Om studiestöd som beviljas dem som bedriver högskolestudier stadgas särskilt.

Närmare stadganden om när en studerande anses vara stadigvarande bosatt i Finland och

på vilka villkor studiestöd beviljas för studier som bedrivs utomlands utfärdas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om studiestöd för högskolestuderande**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 februari 1992 om studiestöd för högskolestuderande (112/92) 2 § 2 mom. samt

fogas till 1 § ett nytt 3 mom. och till 2 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Närmare stadganden om när en studerande anses vara stadigvarande bosatt i Finland utfärdas genom förordning.

lands, om de motsvarar de studier i Finland vilka avses i 1 mom. eller ingår i en examen som skall avläggas här.

Närmare stadganden om på vilka villkor studiestöd beviljas för studier som bedrivs utomlands utfärdas genom förordning.

2 §

Studier som berättigar till studiestöd

Studiestöd kan beviljas för studier utom-

Denna lag träder i kraft den 1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 16 oktober 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Undervisningsminister *Riitta Uosukainen*

1.

Lag**om ändring av 1 § lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § lagen den 14 januari 1972 om studiestöd (28/72), sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 14 februari 1992 (112/91) som följer:

Gällande lydelse

1 §

Finska medborgare, som efter genomgången läropliktsskola i Finland bedriver studier vid läroanstalter som är underställda offentlig tillsyn, beviljas på ansökan studiestöd enligt denna lag. Om studiestöd som beviljas dem som bedriver högskolestudier stadgas särskilt.

Studiestöd som avses i denna lag kan även beviljas finsk medborgare som bedriver studier utomlands samt utlänning, som studerar i Finland, på sätt genom förordning närmare stadgas.

Föreslagen lydelse

1 §

Den som bedriver studier efter grundskolan vid läroanstalter som är underställda offentlig insyn och är stadigvarande bosatt i Finland beviljas på ansökan studiestöd enligt denna lag. Om studiestöd som beviljas dem som bedriver högskolestudier stadgas särskilt.

Närmare stadganden om när en studerande anses vara stadigvarande bosatt i Finland och på vilka villkor studiestöd beviljas för studier som bedrivs utomlands utfärdas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1
1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

L a g**om ändring av lagen om studiestöd för högskolestuderande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 februari 1992 om studiestöd för högskolestuderande (112/92) 2 § 2 mom.
samt

fogas till 1 § ett nytt 3 mom. och till 2 § ett nytt 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Lagens tillämpningsområde

*Närmare stadganden om när en studerande
anses vara stadigvarande bosatt i Finland ut-
färdas genom förordnig.*

2 §

Studier som berättigar till studiestöd

Studiestöd beviljas för studier utomlands,
om de motsvarar sådana studier i Finland som
avses i 1 mom. eller ingår i en examen som
skall avläggas i Finland.

Studiestöd kan beviljas för studier utom-
lands, om de motsvarar de studier i Finland
vilka avsas i 1 mom. eller ingår i en examen
som skall avläggas här.

*Närmare stadganden om på vilka villkor
studiestöd beviljas för studier som bedrivs utom-
lands utfärdas genom förordning.*

*Denna lag träder i kraft den
1993.*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan den träder i kraft.*

